

Warszawa, dnia 31 grudnia 2019

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy:ROW.wrt.510.169.2019

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

W związku z zatwierdzeniem przez Komisję Europejską w dniu 16 grudnia 2019 r. zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), w wyniku której zwiększony został budżet działania LEADER, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje informacje dotyczące zasad ubiegania się przez lokalne grupy działania (LGD) o podwyższenie wysokości środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR).

1. Warunki ubiegania się o dodatkowe środki do budżetu LSR w ramach PROW 2014-2020.

O zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w PROW 2014-2020 mogą ubiegać się wyłącznie te LGD, które **według stanu na dzień 31 sierpnia 2019 r.** osiągnęły poziom **co najmniej 65%** wartości zawartych umów o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2 w stosunku do limitu wskazanego w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (umowa ramowa), a jeżeli kwota ta została obniżona w związku z § 8 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej i jednocześnie nie został zawarty aneks do tej umowy obniżający o odpowiednią wartość limit wskazany w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej, przy obliczaniu poziomu, o którym mowa powyżej, należy odpowiednio obniżyć wartość limitu wskazanego § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej o kwotę wynikającą z § 8 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej.

LGD ubiegając się o zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR zobligowana jest do przeznaczenia co najmniej 50% tych środków na operacje dotyczące rozwoju przedsiębiorczości, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2-4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach

strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2019 r., poz. 664 z późn. zm.). Ograniczenie to nie dotyczy pozostałych 50% środków. Zwiększenie środków nie dotyczy poddziałania 19.1 – „Wsparcie przygotowawcze”, 19.3 – „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania”, oraz 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”.

LGD może ubiegać się o zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w PROW 2014-2020 w wysokości **do 10%** wysokości środków finansowych określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej¹, z tym że kwota ta musi stanowić wielokrotność kwoty 10 tys. zł². Zwiększenia środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR, określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej, dokonuje się w walucie euro – w przeliczeniu przy zastosowaniu kursu 4 zł/euro. Oznacza to, iż należy powiększyć kwotę w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej o odpowiednią wielokrotność 2500 euro (ogółem), co przy kursie 4 zł/euro stanowi wielokrotność 10 tys. zł.

LGD wraz z wnioskiem o zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR przedstawia propozycję aktualizacji planu działania LSR, w którym aktualizowany jest budżet LSR oraz terminy osiągnięcia dodatkowych wskaźników do osiągnięcia za pomocą planowanych dodatkowych środków w LSR. W ramach dodatkowych środków mogą być realizowane zarówno wskaźniki nowe, jak i wskaźniki obecne ze zwiększoną wartością. Zmianie mogą również ulec harmonogram naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR. Ponadto LGD wnioskując o zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR wykazuje, że proponowane dodatkowe wskaźniki (nowe lub zwiększone wartości obecnych) wpisują się w diagnozę obszaru LSR, wskazując precyzyjnie fragmenty tej diagnozy, w którą wpisują się poszczególne wskaźniki. Jeżeli wymaga tego sytuacja, LGD dokonuje aktualizacji diagnozy obszaru LSR w celu wykazania zgodności proponowanych dodatkowych wskaźników z tą diagnozą.

2. Proces wnioskowania o dodatkowe środki do budżetu LSR.

Zarząd Województwa (ZW) po otrzymaniu niniejszego pisma niezwłocznie informuje pisemnie te LGD, które mogą ubiegać się o zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR, o możliwości zawnioskowania na piśmie do ZW o dodatkowe środki.

ZW w trakcie oceny propozycji LGD na zwiększenie środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR weryfikuje następujące elementy.

¹ Jeżeli kwota w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej została obniżona w związku z § 8 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej i jednocześnie nie został zawarty aneks do tej umowy obniżający o odpowiednią wartość limit wskazany w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej, do obliczeń, w których wykorzystuje się wartość tego limitu, należy tę wartość obniżyć odpowiednio o kwotę wynikającą z § 8 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej („pierwszy kamień milowy”).

² Oznacza to, że jeżeli przykładowo budżet LSR 19.2 danej LGD wynosi 6,65 mln zł, to pomimo że 10% budżetu tej LGD wynosi 665 tys. zł, LGD może się ubiegać maksymalnie o 660 tys. zł.

- A. Czy według stanu na dzień 31 sierpnia 2019 r. LGD osiągnęła poziom co najmniej 65% wartości zawartych umów o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2 w stosunku do limitu wskazanego w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy?
- B. Czy proponowane zwiększenie środków jest w prawidłowej wysokości (Czy proponowana kwota nie przekracza 10% wysokości środków finansowych określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej¹ i czy kwota jest wielokrotnością 10 tys. zł)?
- C. Czy co najmniej 50% planowanych dodatkowych środków na realizację operacji będzie przeznaczonych na operacje dotyczące wyłącznie rozwoju przedsiębiorczości, tj. zakresów o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2–4 rozporządzenia LSR?
- D. Czy budżet LSR i plan działania są w bezpośredni sposób powiązane z planowanymi dodatkowymi wskaźnikami (lub zwiększoną wartością obecnych wskaźników) do osiągnięcia?
- E. Czy planowane dodatkowe wskaźniki do osiągnięcia (lub zwiększona wartość obecnych wskaźników) wpisują się w diagnozę obszaru/zaktualizowaną diagnozę obszaru?
- F. Czy proponowane wskaźniki prawidłowo przypisano do celów i przedsięwzięć?

W toku oceny propozycji LGD, ZW może prosić LGD o dodatkowe informacje, wyjaśnienia lub uzasadnienia przedstawionych propozycji. Zaleca się aby ewentualne pisma do LGD zawierające powyższą prośbę formułowane były w sposób jasny, precyzyjny i nie pozostawiający wątpliwości w zakresie powodów ich wystosowania. Zaleca się także aby w trakcie przedmiotowego procesu ZW występował do LGD z prośbą o dodatkowe informacje, wyjaśnienia lub uzasadnienia wyłącznie jeśli jest to absolutnie niezbędne.

Propozycja LGD w trakcie jej oceny może ulegać modyfikacjom - również wysokość dodatkowych środków, o jakie ubiega się LGD, z zastrzeżeniem zachowania zasady 10% wysokości środków finansowych określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy ramowej oraz wielokrotności 10 tys. zł.

Ocena propozycji LGD leży w wyłącznej kompetencji ZW. Ewentualne spory pomiędzy LGD a ZW związane z przyznaniem dodatkowych środków rozstrzygane są na drodze sądowej.

Po ocenie propozycji LGD, ZW informuje LGD o możliwości podpisania aneksów do umowy ramowej. Zaleca się, aby ZW dołożyły wszelkich starań do tego, aby stosowne aneksy zostały zawarte w terminie do dnia 30 kwietnia 2020 r.

ZW po podpisaniu wszystkich aneksów do umowy ramowej informuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podpisanych aneksach wraz z informacją o wysokości kwot, o jakie poszczególne budżety LSR zostały danymi aneksami podwyższone oraz o wysokości kwot, o jaką LGD pierwotnie wnioskowała.

3. Dodatkowe informacje związane z ubieganiem się o dodatkowe środki na realizację LSR.

Należy zauważyć, że dodatkowe środki, jakie LGD dotychczas otrzymała na podstawie § 8 ust. 3 umowy ramowej oraz dodatkowe środki jakie otrzyma w związku z bieżącą alokacją środków PROW 2014-2020 do działania LEADER, będą uwzględnione w wyliczeniach do spełnienia warunków określonych w § 8 ust. 2 umowy ramowej (drugi kamień milowy) – dodatkowe środki powodują wzrost podstawy od jakiej będzie wyliczany drugi kamień milowy. Nie oznacza to jednak, że LGD nie może zaplanować wykorzystania części lub całości dodatkowych środków na lata 2022–2023. W przypadku, gdy LGD zaplanuje wykorzystanie całości dodatkowych środków na lata 2022–2023, nie będą one miały wpływu na rozliczenie drugiego kamienia milowego.

Co do zasady, przyznanie LGD dodatkowych środków na realizację dodatkowych zadań wymaga zawarcia aneksu do umowy ramowej, a warunki dokonywania zmiany umowy zostały zawarte w jej § 10, który ma zastosowanie także w przedmiotowej sprawie.

W związku z powyższym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się z uprzejmą prośbą o niezwłoczne przekazanie powyższych zasad do tych LGD, których dotyczy możliwość ubiegania się o dodatkowe środki, aby mogły bez zbędnej zwłoki rozpocząć przygotowania (dostosowanie wskaźników, ewentualne dostosowanie diagnozy obszaru, itp.) do ubiegania się o dodatkowe środki.

Z poważaniem,

Ryszard Kamiński

Podsekretarz Stanu